

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/138/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5815201600
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5815201600.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, právnej veci žalobkyne: Q. I., nar.XX.XX.XXXX, bytom I. H. XXX, právne zastúpená JUDr. Ivicou Firstovou, advokátkou, so sídlom A. J., W. XXXX, proti žalovaným: 1/ O. Q., nar.XX.XX.XXXX, bytom D., Q. XXXX/XX, 2/ A. Q., nar.XX.XX.XXXX, bytom D., Q. XXXX/XX, obaja právne zastúpení JUDr. Luciou Krausovou, advokátkou, so sídlom AK v R., D. XXX/XX, v spore o zaplatenie sumy 2.500,- eur, o odvolaní žalovaných v 1/ a 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 5C/90/2015-112 zo dňa 4. októbra 2016, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti p o t v r d z u j e.

V odvolaní nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu **n e d o t k n u t ý**.

Žalobkyni proti žalovaným v 1/ a 2/ rade **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Námestovo rozsudkom č.k. 5C/90/2015-112 zo dňa 4. októbra 2016 zaviazal žalovaných v 1/ a 2/ rade k povinnosti spoločne a nerozdielne žalobkyni zaplatiť 1.250,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa sa proti žalovaným v 1/ a 2/ rade domáhala zaplatenia istiny 2.500,- eur titulom zľavy z kúpnej ceny pozemku. Uvedené žiadala na tom skutkovom základe, že dňa 7.10.2013 uzatvorila so žalovanými v 1/ a 2/ rade kúpnu zmluvu, ktorej predmetom boli pozemky zapísané na LV č. XXXX pre obec a k.ú. R., za ktoré zaplatila kúpnu cenu 12.000,- eur. Pri uzatváraní kúpnej zmluvy bola ubezpečená, že predmet kúpnej zmluvy nie je zaťažený žiadnymi ťarchami, vadami, vecnými bremenami a právami tretích osôb. Neskôr, v čase vybavovania stavebného povolenia na výstavbu rodinného domu zistila, že cez kupované nehnuteľnosti vedie vodovodné potrubie. Uvedené spôsobilo, že musela dať prerobiť projekt rodinnému domu, za ktorý zaplatila 2.500,- eur, od ktorej sumy odvíja zľavu z kúpnej ceny. Žalovaní so žalobou nesúhlasili, uviedli, že žalobkyňa si mala dať vyhotoviť projekt až po zistení umiestnenia stavby na pozemku a nemusela by potom projekt prerábať. Nemali vedomosť, že cez pozemok prechádza vodovodné potrubie. Pozemok nadobudli od T. Z., ktorý ich na túto skutočnosť neupozornil.

Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním mal preukázané, že medzi stranami sporu bola dňa 07.10.2013 uzavretá kúpna zmluva, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX a na LV č. XXXX, za ktoré nehnuteľnosti žalobkyňa zaplatila kúpnu cenu 12.000,- eur a tiež rezervačnú zálohu 2.000,- eur. V konaní nebolo sporným, že na pozemkoch vedie vodovodné potrubie a tiež bolo zrejmé, že sa jedná o pozemky, kde je nielen plánovaná, ale aj reálne prevedená výstavba, ktorá skutočnosť

vyplývala z potvrdenia Obce Nižná zo dňa 28.8.2012. Sporným bolo to, či žalobkyňa kupovala stavebný pozemok v inej cene - nižšej, ako bola cena stavebných pozemkov v danom mieste a čase v obci Nižná, čo by vylučovalo jej nárok na zľavu z kúpnej ceny z dôvodu zaťaženia bremenom. Súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa kúpila pozemok o celkovej výmere 836 m² za kúpnu cenu 14.000,- eur, čo predstavuje 16,75 eur za m² ceny pozemku. Táto cena nezodpovedá cene za 1 m² ornej pôdy, čo je všeobecne známa skutočnosť súdu, známa tiež z úradnej činnosti (cena sa pohybuje v rozpätí od 5,- eur do 8,- eur). Prihliadnúc na to, že v lokalite je prevedená výstavba a pozemok bol určený na výstavbu, súd nemal pochybnosť o tom, že žalovaní predávali žalobkyni pozemok stavebný, určený na budúcu výstavbu, čo napokon potvrdzuje fakt, že na tomto pozemku žalovaní v 1/ a 2/ rade sami zamýšľali výstavbu rodinného domu, k čomu nedošlo z dôvodu ponuky práce v inom regióne, a preto sa odsťahovali. Neobstojí preto tvrdenie žalovaných v 1/ a 2/ rade, že pozemok predávali ako ornú pôdu - v súlade s jeho druhovým určením podľa ich špecifikácie v kúpnej zmluve, kde účel použitia pozemku uvedený nie je, pretože nezodpovedá tomu cena kupovaných nehnuteľností.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 499, § 588, § 597 ods. 1 a § 599 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že zodpovednosť za vady predanej veci vyplývajúcej z uvedených zákonných ustanovení je zodpovednosťou objektívnou, ktorej sa predávajúci, pokiaľ na vady existujúce v čase uzavretia zmluvy neupozornil, nemôže zbaviť, pretože nie je rozhodujúce, či o vadách vedel alebo nevedel. Ak dodatočne vyjde najavo vada, na ktorú predávajúci kupujúceho neupozornil, kupujúci má právo okrem iného žiadať zľavu z dojednanej ceny zodpovedajúcu povahe a rozsahu vady, ktorý nárok si žalobkyňa uplatnila podanou žalobou. Bolo preukázané, že žalobkyňa kupovala pozemok s úmyslom uskutočniť na ňom výstavbu, čo napokon bol aj pôvodný zámer žalovaných, za ktorým účelom bolo vystavené aj potvrdenie Obce Nižná dňa 28.8.2012 (ešte pôvodnému scudziteľovi, od ktorého sporné nehnuteľnosti nadobudli žalovaní - T. Z.) deklarájúce zahrnutie kupovaných pozemkov pod územný plán obce určený na výstavbu. Preto hoci účel v zmluve uvedený nebol, je ho možné vyvodiť zo správania sa strán sporu vedúceho k uskutočneniu toho právneho vzťahu. Predmet plnenia len s obmedzením možno použiť na účel sledovaný uzavretou kúpnu zmluvou. Obmedzuje ho vada spočívajúca vo vedenom vodovodnom potrubí situovaného do blízkosti po šírke na polovici rozdeleného pozemku. Žalovaní neupozornili žalobkyňu, že cez kupovaný pozemok vedie vodovodné potrubie a hoci o tom nemali vedomosť, nezabavuje ich to objektívnej zodpovednosti za vady predanej veci podľa § 597 ods. 1 OZ, ktorý si žalobkyňa uplatnila včas podľa § 599 ods. 1 OZ listom z 13.10.2014. Žalobkyňa nadobudla m² pozemku za cenu 16,75 eur, čo je cena takmer o tretinu vyššia, ako je cena ornej pôdy v čase kúpy v danej lokalite, ale zároveň nižšia, ako bola cena stavebných pozemkov určených na výstavbu, ktoré sa pohybovali v cene od 22,- eur do 28,- eur, prípadne až 32,- eur (podľa lokality v k.ú. Nižná). Ak teda žalovaná na kupovanom pozemku postavila rodinný dom, hoci iný, ako pôvodne zamýšľala, nie je obmedzená v jeho užívaní v celom rozsahu, k čomu je potrebné dodať, že pozemok zaťažený vedeným vodovodným potrubím, môže byť využitelný ako trávnatá alebo záhradná plocha tvoriaca okolie rodinného domu. Všetky tieto kritériá súd vyhodnotil pri určení výšky zľavy kúpnej ceny a mal za to, že žalobkyni prislúcha nárok len vo výške 1.250,- eur, ktorý považoval s ohľadom na všetky uvedené okolnosti za dôvodný. Vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O nároku na náhradu trov rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že vzhľadom na čiastočný úspech strán sporu, žiadnej z nich nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalovaní v 1/ a 2/ rade podali proti rozsudku odvolanie. Uviedli, že rozsudok je právne a vecne nesprávny. V konaní zostalo nesporným, že pozemok, ktorý žalobkyňa nadobudla od žalovaných, bol a naďalej je čo do druhového určenia ornou pôdou, pričom ani žalobkyňa ani žalovaní k dnešnému dňu nepožiadali o jeho vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Predmetný pozemok má obvykle vlastnosti ornej pôdy a len skutočnosť, že v danej oblasti prebieha výstavba na iných pozemkoch a obec v územnom pláne konštatuje, že oblasť je určená na výstavbu, daný pozemok druhovo nemení. Nadobudnutý pozemok je teda stále ornou pôdou a potrubie umiestnené v pozemku žiadnym spôsobom nebráni v plnohodnotnom využití pozemku na poľnohospodárske účely. Je otáznne, z akého dôvodu žalobkyňa nechala vopred vyhotovovať projekt bez toho, aby mala zistené všetky rozhodujúce skutočnosti. Nie je zrejmé, prečo si žalobkyňa najskôr neobstarala súhlasné stanoviská všetkých dotknutých účastníkov stavebného konania, príslušných inštitúcií a orgánov a až následne nezačala vyhotovenie projektu. Zľavu z kúpnej ceny nemožno kvalifikovať ani kvantifikovať ako cenu za prepracovanie projektu. Zľava má byť prejavom zhoršenej kvality veci v dôsledku existencie skrytej vady, a teda rozdiel medzi hodnotou nehnuteľnosti s vadou a bez vady. Pokiaľ teda súd zaviazal žalovaných sumou vo výške polovice uplatňovanej čiastky, ktorú žalobkyňa údajne zaplatila za prepracovanie projektu a to s poukazom na ceny ornej pôdy a stavebných pozemkov, zastávajú názor, že súd jednak

dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň vec nesprávne právne posúdil. Ceny jednotlivých druhov pozemkov nie sú z hľadiska posúdenia tohto nároku podstatné. Podstatné je, že žalobkyňa nepreukázala existenciu takej skrytej vady, v dôsledku ktorej je kvalita ňou nadobudnutého pozemku horšia, ako v prípade, keby bol pozemok bez vady. Jediné, čo žalobkyňa preukázala je, že pozemkom vedie potrubie a ona nechala prepracovať projekt. Navrhli preto rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že odvolací súd žalobu zamietne a žalobkyňu zaviazá uhradiť žalovaným trovy konania.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že z tvrdení žalovaných vyplývalo, že mali vedomosť, že pozemky v danej lokalite sú dlhodobou určené na výstavbu rodinných domov. Sami žalovaní uviedli, že zamýšľali na predmetnom pozemku postaviť dom, ale z dôvodu pracovnej príležitosti sa presťahovali a predmetný pozemok sa stal pre nich nadbytočným. Súd teda s prihliadnutím na toto tvrdenie nemal pochybnosť o tom, že žalovaní predávali žalobkyňi pozemok určený na výstavbu aj napriek tomu, že bol doposiaľ vedený ako orná pôda. Žalobkyňa si riadne a včas uplatnila nárok na zľavu z kúpnej ceny, avšak v mimosúdnej dohode medzi sporovými stranami nedošlo. Napriek tomu, že žalovaní nemali vedomosť o existencii vodovodného potrubia, tak objektívnej zodpovednosti za túto vadu ich to nezbaňuje. V dôsledku prechodu vodovodu cez nehnuteľnosť žalobkyňa je obmedzovaná v reálnom využívaní pozemku podľa jej predstáv a uváženia. Žalobkyňa mala zámer postaviť na pozemku pôdorysom rozľahlý rodinný dom, avšak po zistení vady pozemku má aktuálne dve možnosti a to buď realizovať prekládku vodovodu alebo postaviť poschodový dlhý úzky dom, ktorý síce nebude podľa jej predstáv, ale je to lacnejšie riešenie, ako realizovať prekládku vodovodu. Samotné tlakové vodovodné potrubie musí mať v zmysle zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách ochranné pásmo 1,5 m a to z oboch strán a sústavne musí byť umožnený stály prístup z dôvodu jeho prípadnej údržby, čo znemožňuje využitie celého zakúpeného pozemku v plnohodnotnej miere. Nie je predsa definované, v akom poradí má budúci staviteľ robiť úkony pred začatím výstavby rodinného domu. Žalobkyňa si za prvý úkon pred začatím samotnej realizácie výstavby zvolila získanie, vypracovanie projektu rodinného domu, o ktorom mala jasnú predstavu a až následný krok si zvolila vybavovanie potrebných povolení a formalít. Až v tomto následnom konaní bolo zistené, že cez pozemok vedie vodovodné potrubie. Žiadny právny predpisom nie je zakázané, aby si ako prvý úkon pred výstavbou zvolil vypracovanie projektu rodinného domu. Súd na základe preukázaných skutočností dospel k záveru o primeranej zľave z kúpnej ceny, ktorá sa následne premietla do výroku napadnutého rozsudku. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Súčasne žiada, aby odvolací súd zaviazal žalovaných v 1/ a 2/ rade k náhrade trov odvolacieho konania.

4. Žalovaní v 1/ a 2/ rade v písomnej replike k vyjadreniu žalobkyne uviedli, že okrem vlastného tvrdenia a potvrdenia obce, že uvedená oblasť je určená na výstavbu, nijakým spôsobom žalobkyňa nepreukázala, že sporný pozemok je pozemkom stavebným. Žalobkyňa v konaní nepreukázala, že sporný pozemok nemožno použiť v súlade s jeho druhovým určením (orná pôda), prepracovaním projektu preukázala, že pozemok je použiteľný, dokonca aj na stavebné účely, nepreukázala, že umiestnenie potrubia spôsobuje neupotrebitelnosť pozemku, a tak nepreukázala, že je daný dôvod na zľavu z kúpnej ceny.

5. Žalobkyňa v písomnej duplike uviedla, že žalovaní opätovne uvádzajú, že nepovažujú za preukázané, že predmetný pozemok je určený na výstavbu. S týmto tvrdením sa nemôžu stotožniť, pretože skutočnosť, že sporná parcela je určená na výstavbu, jednoznačne vyplýva z potvrdenia obce, ako aj zo zámeru samotných žalovaných, ktorí na ňom chceli, rovnako ako žalobkyňa, stavať rodinný dom. Aj čo sa týka kúpnej ceny, táto nezodpovedá cene za ornú pôdu, pretože je niekoľkonásobne vyššia. Čo sa týka zľavy z kúpnej ceny, ktorú súd premietol do výroku rozhodnutia, žalobkyňa považuje za spravodlivú. Navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP a toto rozhodnutie v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil v odvolaní napadnutej časti a v odvolaní nenapadnutej časti zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

7. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie pokiaľ ide o uloženie povinnosti žalovaným 1/ a 2/ rade spoločne a nerozdielne žalobkyňi zaplatiť 1.250,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci. vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň

poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

8. Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že v danom prípade odvodzovala žalobkyňa uplatnený nárok z uzatvorenej kúpnej zmluvy zo dňa 7.10.2013 medzi ňou a žalovanými v 1/ a 2/ rade ako predávajúcimi, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti pozemky, zapísané na LV č. XXXX a LV č. XXXX, za ktoré zaplatila kúpnu cenu 14.000,- eur. Pri uzatváraní kúpnej zmluvy bola ubezpečená, že predmet kúpnej zmluvy nie je zaťažený žiadnymi vadami, ťarchami, či vecnými bremenami a právami tretích osôb. Dokazovaním bolo preukázané, že žalobkyňa kupovala pozemok s úmyslom uskutočniť na ňom výstavbu, čo bol aj pôvodný zámer žalovaných a hoci účel v zmluve uvedený nebol, bolo ho možné vyvodiť zo správania sa strán sporu vedúceho k uskutočneniu právneho vzťahu. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, predmet plnenia len s obmedzením možno použiť na účel sledovaný uzavretou kúpnu zmluvou. Obmedzuje ho preukázateľne vada spočívajúca vo vedenom vodovodnom potrubí cez kúpený pozemok. Žalovaní neupozornili žalobkyňu, že cez kupovaný pozemok vedie vodovodné potrubie a hoci ako tvrdili, nemali o tom vedomosť, toto ich nezbaňuje objektívnej zodpovednosti za vady predanej veci podľa § 597 ods. 1 OZ, ktorý si žalobkyňa uplatnila včas podľa § 599 ods. 1 OZ listom zo dňa 13.10.2014.

9. S poukazom na uvedené odvolací súd nemohol prisvedčiť argumentom, na ktorých založili žalovaní v 1/ a 2/ rade odvolanie. Odvolací súd v napadnutom rozsudku nezistil pochybenie, a preto ho potvrdil ako vecne správny.

10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobkyni ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v plnom rozsahu proti žalovaným v 1/ a 2/ rade, ktorí vo veci úspech nemali. O výške náhrady trov tohto konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

11. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)